

EDUSKUNNAN VASTAUS 311/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 156/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 37/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaalaisrekisteristä 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1270/1997) 5 §:n 3 momentti, 7 §, 8 §:n 1 momentin 1, 5, 8 ja 9 kohta sekä 10 §:n 1 momentin 6 ja 10 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 7 § laeissa 305/2004, 419/2006 ja 674/2006 sekä 8 §:n 1 momentin 8 ja 9 kohta sekä 10 §:n 1 momentin 10 kohta mainituissa laissa 305/2004, sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 305/2004 ja 674/2006, uusi 4 momentti, 8 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laissa 305/2004 ja laissa 1159/2006, uusi 10—14 kohta ja 10 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laissa 305/2004 ja laissa 620/2006, siitä mainitulla lailla 305/2004 kumotun 8 kohdan tilalle uusi 8 kohta sekä momenttiin uusi 11 kohta seuraavasti:

3 §

Rekisterinpitäjät

Rekisteriä pitävien ja käyttävien viranomaisten palveluksessa olevat ovat oikeutettuja näkemään ja käsittelemään teknisen käyttöyhteyden avulla ulkomaalaisrekisteriin talletettuja tietoja ainoastaan rekisterin 2 §:ssä säädettyyn tarkoi-

tukseen liittyvien toimivaltuuksiensa rajoissa. Päävastuullinen rekisterinpitäjä myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin osarekistereihin ja osarekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, joiden päävastuullinen rekisterinpitäjä katsoo olevan tarpeen kyseisen viranomaisen ulkomaalais- ja kansalaisuusasioita koskevien lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

5 §

Rekisterin henkilöllinen ulottuvuus

— — — — —
Lisäksi ulkomaalaisrekisteriin saa tallettaa tietoja 1 ja 2 momentissa tarkoitetun henkilön perheenjäsenistä, hänen kanssaan samassa taloudessa asuvista henkilöistä ja Suomessa olevista vastaanottajista silloin, kun se asian ratkaisemisen kannalta on tarpeen.

7 §

Talletettavat tiedot

Ulkomaalaisrekisteriin saa, siltä osin kuin on tarpeen, tallettaa 5 tai 6 §:ssä tarkoitetun henkilön tunnistetietoina asia- tai asiakasnumeron, nimet, valokuvan, nimikirjoitusnäytteen, DNA-testin ja sormenjälkien vertailun lausunnon, sukupuolen, syntymäajan, -paikan ja -maan, henkilötunnuksen ja ulkomaisen henkilönnumeron tai muun ulkomaisen henkilön yksilöimiseksi annetun tunnuksen, kansalaisuus- ja kansallisuustiedot, ammatti-, koulutus- ja kielitaitotiedot, tiedot siviilisäädystä ja perhesuhteista, kotikunnan, osoite- ja muut yhteystiedot sekä tiedot matkustusasiakirjoista ja ulkomaalaislain 96 §:n mukaisesta hakemusasian vireilläoloo osoittavasta kortista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaalaisrekisteriin, saa siltä osin kuin on tarpeen, tallettaa:

1) 5 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetusta hakemuksesta tai ilmoituksesta taikka hakemuksen vuoksi tehdystä tiedustelusta tai kuulemisesta ilmenevät tiedot haetusta luvasta, asiasta ja hakemuksen perusteista, maassa oleskelun ja matkan tarkoituksesta ja kestosta sekä matkareitistä, maahantulon ja maastalähdön ajankohdasta ja paikasta sekä tiedot työnantajista ja työnteosta sekä ulkomaalaislain 73 §:n 1 momentissa tarkoitetut työntekijän oleskelulupaan liitettävät tiedot;

2) tiedot 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelystä, niihin liittyvistä selvityksistä, lausunnoista, asian ratkaisusta ja pää-

töksen perusteista, asian raukeamisesta sekä muutoksenhausta;

3) 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen perheenjäsenten, samassa taloudessa asuvien henkilöiden sekä vastaanottajien henkilö- ja yhteystiedot.

8 §

Ulkopuoliset tietolähteet

Rekisterinpitäjällä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada ulkomaalaisrekisteriä varten sille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömiä tietoja seuraavasti:

1) oikeushallinnon tietojärjestelmistä tietoja syyteharkinnassa olevista tai olleista ulkomaalaisten tekemiksi epäillyistä rikoksista ja syyttäjän päätöksistä, joiden mukaan asiassa ei ole kyseessä rikos tai näyttöä rikoksesta, annetuista rangaistusmääräyksistä, tuomioistuimissa vireillä olevista rikosasioista sekä tuomioistuinten lainvoimaisista ratkaisuista samoin kuin tiedot hakijan elatusvelvollisuudesta ja sen hoitamisesta sekä tiedot päätöksistä, tiedoksiannoista, lausunnoista ja päätösten lainvoimaisuudesta;

— — — — —
5) väestötietojärjestelmästä tiedot ulkomaalaisrekisteriin merkityn henkilön henkilötiedoista ja niissä tapahtuneista muutoksista sekä niitä koskevien väestötietojärjestelmän merkintöjen perusteena olevista asiakirjoista;

— — — — —
8) sosiaaliviranomaiselta tai terveydenhuoltoviranomaiselta perhesiteen perusteella tehtyä oleskelulupahakemusta varten ulkomaalaislain 63 §:n mukaisesti tiedot perheenkokoajan sosiaalisesta ja terveydellisestä tilanteesta sekä Kansanterveyslaitokselta ja Helsingin yliopiston oikeuslääketieteen laitokselta tiedot ulkomaalaislain 66 §:ssä tarkoitetusta DNA-tyypityksen perusteella annetusta lausunnosta;

9) veroviranomaiselta verovelvollisen tuloja ja varallisuutta koskevia tietoja sekä muita verotustietoja Suomen kansalaisuuden saamisen tai siitä vapautumisen edellytysten sekä oleskeluluvan toimeentuloedellytyksen selvittämiseksi;

10) poliisin henkilörekistereistä tietoja henkilön tunnistamiseksi ja tietoja matkustusasiakirjoista;

11) rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain (579/2005) 7 §:ssä tarkoitettuja rajatarkastustietoja sekä mainitun lain 9 §:ssä tarkoitettuja maa- ja merirajan valvontatietoja sekä rajaliikenteen henkilötietoja;

12) Opetushallitukselta tiedot suoritetuista yleisistä kielitutkinnoista annetussa laissa (964/2004) tarkoitetuista yleisistä kielitutkinnoista ja julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) nojalla säädetyistä valtionhallinnon kielitutkinnoista sekä opiskelijavalintarekisteristä ja yliopilastutkintorekisteristä annetussa laissa (1058/1998) tarkoitettu opiskelijavalintarekisteristä tiedot opiskelijaksi hyväksymisestä ja opiskelupaikan vastaanottamisesta;

13) oppilaitoksilta tiedot opiskelupaikan haltijoista ja näiden opintosuorituksista;

14) Kansallisarkistolta tietoja sellaisista arkistoiduista asiakirjoista, joista rekisterinpitäjällä on muutoin oikeus saada tietoja.

10 §

Tietojen luovuttaminen rekisteristä

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään taikka Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään, ulkomaalaisrekisteristä saa salassapitosäännösten estämättä ja siinä määrin kuin se vastaanottavan viranomaisen lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi on tarpeen luovuttaa tietoja:

6) Kansaneläkelaitokselle ja kunnan sosiaaliviranomaiselle ulkomaalaisen sosiaaliturvaan ja sosiaalihuoltoon liittyvää päätöksentekoa ja valvontaa varten;

8) Kansanterveyslaitokselle ja Helsingin yliopiston oikeuslääketieteen laitokselle ulkomaalaislain 65 §:ssä tarkoitetun DNA-tutkimuksen suorittamiseksi tarpeellisia tietoja;

10) hätäkeskuslaitokselle hätäkeskuslain (157/2000) 8 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti;

11) oppilaitoksille opiskelijoiden oleskeluluvista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 2004 annetun ulkomaalaislain (301/2004) 83 §:n 2 ja 3 momentti ja 84 §:n 2 ja 3 momentti, sekä
lisätään lakiin uusi 10 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

10 a §

Sähköinen asiointi

Sähköiseen asiointiin sovelletaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

Jos hakemus on jätetty sähköisesti, käsittelymaksu on suoritettava ennen kuin hakemuksen käsittely aloitetaan.

83 §

Toimivalta työntekijän oleskeluluvan myöntämiseksi

Ulkomaalaisvirasto myöntää työvoimatoimiston 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen ulkomaalaiselle ensimmäisen työntekijän oleskeluluvan, jollei 75 §:n 2 kohdasta muuta johdu ja jollei ulkomaalaisella hakemusta jätettäessä ole muuta voimassa olevaa oleskelulupaa. Ulkomaalaisvirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua perusteettomuudesta.

Jos ulkomaalaisella on hakemusta jätettäessä voimassa oleva oleskelulupa ja 75 §:n 2 kohdasta ei muuta johdu, kihlakunnan poliisilaitos myöntää työvoimatoimiston 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen uu-

den työntekijän oleskeluluvan. Jos hakemus koskee samaa ammattialaa, työvoimatoimisto ei kuitenkaan suorita 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua harkintaa.

84 §

Toimivalta elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiseksi

Ulkomaalaisvirasto myöntää työvoima- ja elinkeinokeskuksen 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen ulkomaalaiselle ensimmäisen elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan, jollei 76 §:n 2 kohdasta muuta johdu ja jollei ulkomaalaisella hakemusta jätettäessä ole voimassa olevaa muuta oleskelulupaa. Ulkomaalaisvirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua perusteettomuudesta.

Jos ulkomaalaisella on hakemusta jätettäessä voimassa oleva oleskelulupa ja 76 §:n 2 kohdasta ei muuta johdu, kihlakunnan poliisilaitos myöntää työvoima- ja elinkeinokeskuksen 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen uuden elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kansalaisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 16 päivänä toukokuuta 2003 annetun kansalaisuuslain (359/2003) 44 §:ään uusi 5 momentti, 47 §:ään uusi 3 momentti ja 50 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

44 §

Hakemuksen ja ilmoituksen vireillepano

— — — — —
Sähköiseen asiointiin sovelletaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003). Jos hakemus tai ilmoitus on jätetty sähköisesti, 2 momentissa tarkoitettu tunnistaminen on suoritettava ennen kuin asia lopullisesti ratkaistaan ja 3 momentissa tarkoitettu käsittelymaksu suoritettava ennen kuin hakemuksen käsittely aloitetaan.

47 §

Ulkomaalaisvirastolle annettavat asiakirjat

— — — — —
Ulkomaalaisvirasto voi hyväksyä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa

laissa säädetyin tavoin toimitetun sähköisen asiakirjan, jos asiakirjaa voidaan pitää luotettavana.

50 §

Päätös ja sen tiedoksianto

— — — — —
Hakijan 44 §:n 5 momentin mukaisesti vireille panemassa asiassa tehty päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa säädetyin tavoin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ulosottolain 3 luvun 70 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain (37/1895) 3 luvun 70 §:n 1 momentin 7 kohta, sellaisena kuin se on laissa 679/2003, sekä
lisätään 3 luvun 70 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 8 kohta seuraavasti:

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

70 §

Esitutkinta- ja eräät muut viranomaiset sekä tuomioistuimet

Ulosottoviranomainen saa yksittäistapauksessa antaa pyydettyä ulosottoviranomaisen asiakirjasta vastaajan tunniste- ja yhteystietoja

sekä vastaajan taloudellista asemaa ja toimintaa koskevia tietoja:

7) konkurssiasiamiehelle laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

8) Ulkomaalaisvirastolle kansalaisuuslaissa (359/2003) säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

kansaneläkelain 46 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 46 e §:n 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 682/2002, sekä
lisätään 46 e §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 kohta seuraavasti:

46 e §

Kansaneläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa:

2) Eläketurvakeskukselle ja eläkelaitoksille sekä Suomen kanssa sosiaaliturvasopimuksen tehneiden sekä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o

1408/71 piiriin kuuluvien maiden viranomaisille ja laitoksille välttämättömiä tietoja sosiaaliturvasopimusten ja edellä mainitun asetuksen täytäntöönpanoa sekä niiden hoitamien muiden sosiaalietuuksien täytäntöönpanoa varten;

3) Ulkomaalaisvirastolle välttämättömiä tietoja Kansaneläkelaitoksen toimeenpantavaksi säädetyistä etuuksista kansalaisuuslaissa (359/2003) ja ulkomaalaislaissa (301/2004) säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1058/1998) 5 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta sekä
lisätään 5 §:n 1 momenttiin uusi 5 kohta ja pykälään uusi 3 momentti seuraavasti:

5 §

Tietojen luovuttaminen

Opiskelijavalintarekisteristä saa luovuttaa 3 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja salsapitosäännösten estämättä siinä määrin kuin vastaanottajan jäljempänä mainittujen tehtävien hoitamiseksi on tarpeen:

3) Kansaneläkelaitokselle opintotukiasioiden käsittelyä varten sekä Kansaneläkelaitokselle ja työvoimaviranomaiselle työttömyysturvain (1290/2002) mukaisen työttömyysturvan sekä työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993), pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (709/1997) ja työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaisen tuen saamisen edellytysten selvittämistä varten;

4) kansanterveyslain (66/1972) mukaista opiskelijaterveydenhuoltoa järjestävälle kunnalle ja muulle mainitun lain mukaisen opiskelijaterveydenhuollon järjestäjälle tämän tehtävän hoitamista varten;

5) Ulkomaalaisvirastolle kansalaisuuslaissa (359/2003) ja ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa myös konekielisinä tai teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla on tietoja pyytävän esitettävä selvitys tietojen suojaamisesta henkilötietolain (523/1999) 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 13 päivänä helmikuuta 2007